

STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING **inzake de afvoer van** **HEMELWATER EN AFVALWATER**

I DEFINITIES

Wat is riolering ?

Het geheel van openbare leidingen en openluchtgreppels, door de Stad bestemd voor het opvangen en transporteren van afvalwater.

Wat is afvalwater?

Water waarvan men zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of verplicht is zich te ontdoen.

Wat is hemelwater?

Verzamelnaam voor regen, sneeuw, hagel, met inbegrip van dooiwater, telkens in niet verontreinigde toestand (bvb. niet gemengd met detergents, bleekwater enz...)

Wat zijn grote verbouwingen ?

- Vergunningsplichtige werken met het oog op het inrichten en geschikt maken van lokalen.
- Vergunningsplichtige werken die een belangrijke gebruikswijziging van het gebouw inhouden.

Wat is een grote verharding?:

Elk met een voor hemelwater ondoordringbaar materiaal aangelegd oppervlak -horend bij een gebouw- dat groter is dan 100m² en geen natuurlijke, gravitaire afvloeiing kent naar de bodem, om het even welk gebruik eraan gegeven wordt.

Wat is een regenwaterput?

Elke vergaarplaats voor hemelwater die in verhouding staat tot de aard en de omvang van het betrokken gebouw.

Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

horizontale dakoppervlakte (m²)	minimale inhoud van de put (liter)
50 tot 60	3000
61 tot 80	4000
81 tot 100	5000
101 tot 120	6000
121 tot 140	7000
141 tot 160	8000
161 tot 180	9000
181 tot 200	10000
>200	5000 per 100 m ²

Wat is een septische put?

Inrichting voor de voorbehandeling van normaal huisafvalwater ter verwijdering van vetstoffen, bezinkbare en drijvende stoffen. Normaal huisafvalwater is huishoudelijk afvalwater, dat betekent afvalwater afkomstig van normale huishoudelijke activiteiten, sanitaire installaties, keukens, reiniging,...

I.E.: staat voor inwoner-equivalent; het is een maat voor de vuilvracht die gemiddeld per dag en per persoon met het afvalwater geloosd wordt; 1 inwoner-equivalent komt overeen met de vracht afvalwater dagelijks voortgebracht door 1 persoon.

RWZI: dit letterwoord staat voor "rioolwaterzuiveringsinstallatie".

De afvoermogelijkheden voor hemelwater, in volgorde van afnemende voorkeur:

- in de bodem (al dan niet via een infiltratiesysteem);
- in een gracht (langs de openbare weg, tussen particulieren, op of langsheen het perceel);
- in een erkende waterloop op of langsheen het perceel;
- in een aparte hemelwaterleiding in de openbare weg.

De verschillende zones: afbakening:

Zone 1 met gescheiden stelsel: er is riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. De riolering is aangesloten op een RWZI.

Er is een aparte afvoer van hemelwater mogelijk door aansluiting op (4 mogelijkheden):

- een gracht (kunstmatige afvoerweg voor hemelwater) langs de openbare weg;
- een gracht (kunstmatige afvoerweg voor hemelwater) tussen particulieren, op of langsheen het perceel;
- een erkende waterloop op of langsheen het perceel;
- een aparte hemelwaterleiding in de openbare weg.

Zone 1 met gemengd stelsel: er is riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. De riolering is aangesloten op een RWZI en er is geen aparte afvoer van hemelwater mogelijk via aansluiting op een gracht of een waterloop of op een aparte hemelwaterleiding in de weg.

Zone 2 met gescheiden stelsel: er is riolering in de openbare weg waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. Binnen het goedgekeurd rioleringsprogramma van de stad zal ze worden aangesloten op een openbare RWZI. De lijst met deze straten en de voorziene timing voor de aansluiting op de RWZI is te raadplegen bij de dienst Openbare Werken.

Er is een aparte afvoer van hemelwater mogelijk door aansluiting op (4 mogelijkheden):

- een gracht (kunstmatige afvoerweg voor hemelwater) langs de openbare weg;
- een gracht (kunstmatige afvoerweg voor hemelwater) tussen particulieren of langsheen het betrokken perceel;
- een erkende waterloop op of langsheen het perceel;
- een aparte hemelwaterleiding in de openbare weg.

Zone 2 met gemengd stelsel: er is een riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. Binnen het goedgekeurd rioleringsprogramma van de stad, zal ze worden aangesloten op een openbare RWZI. De lijst met deze straten en de voorziene timing voor de aansluiting op de RWZI is te raadplegen bij de dienst Openbare Werken.

Er is geen aparte afvoer van hemelwater mogelijk door aansluiting op een gracht of een waterloop of op een aparte hemelwaterleiding in de openbare weg.

Zone 3 met gescheiden stelsel: er ligt geen riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. In het goedgekeurde rioleringsprogramma van de stad is de riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit, voorzien. Die riolering zal direct worden aangesloten op een openbare RWZI. De lijst met deze straten en de voorziene timing voor de aanleg van de riolering en de aansluiting op de RWZI is te raadplegen bij de dienst Openbare Werken.

Er is een aparte afvoer van hemelwater mogelijk door aansluiting op:

- een gracht langs de openbare weg;
- een gracht tussen particulieren of langsheen het betrokken perceel;
- een erkende waterloop op of langsheen het betrokken perceel.

Er is een aparte afvoer van hemelwater voorzien in:

- een aparte hemelwaterleiding in de openbare weg.

Zone 3 met gemengd stelsel: Er ligt geen riolering in de openbare weg waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit. In het goedgekeurd rioleringsprogramma van de stad is de riolering in de openbare weg, waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit, voorzien. Die riolering zal direct worden aangesloten op een openbare RWZI. De lijst met de straten en de voorziene timing voor de aanleg van de riolering en de aansluiting op de RWZI is te raadplegen bij de dienst Openbare Werken.

Er is geen aparte afvoer van hemelwater voorzien en er is geen aparte afvoer van hemelwater mogelijk door aansluiting op een gracht of een waterloop.

Zone 4: Er is en er komt in de toekomst geen openbare riolering in de openbare weg waarop de toegang naar het betrokken gebouw aansluit.

Mogelijk is er een erkende waterloop waarop een hemelwaterafvoer kan aangesloten worden.

II TOEPASSINGSGEBIED

- * Voor wat de afvoer van hemelwater betreft, geldt deze bouwverordening voor alle nieuwe gebouwen en alle gebouwen waaraan grote verbouwingswerken gebeuren (niet enkel woningen!) of wanneer er een grote verharding wordt aangelegd.
- * Voor wat de afvoer van afvalwater betreft, geldt deze bouwverordening voor alle gebouwen, tenzij indien voor het betrokken gebouw een milieuvergunning 1ste of 2de klasse werd verleend waarin de opgelegde lozingsvoorwaarden expliciet afwijken van deze bouwverordening.
- * Dit reglement doet geen afbreuk aan het VLAREM.
- * Overgangsmaatregel: **voor particuliere woongelegenheden < 5 I.E in zone 3** wordt, tot op het ogenblik dat er riolering ligt die aangesloten is op een RWZI en onverminderd de Vlarem-lozingsnormen en -meldingsplicht, een septische put aanvaard als zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater.
- * Wanneer uit een degelijk gefundeerd technisch verslag van zowel de betrokken architect als van de stedelijke diensten Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Openbare Werken unaniem blijkt dat de afkoppeling van het hemelwater onmogelijk of inopportuun is, kan het College van Burgemeester en Schepenen uitzonderlijk een afwijking toestaan op de hierna volgende regels.
- * Zowel in het geval van een gescheiden stelsel als bij een gemengd stelsel, dient met betrekking tot de afvoer van het niet-verontreinigd hemelwater allereerst nagegaan te worden of er in de bodem kan geloosd worden, al dan niet door gebruik te maken van een infiltratiesysteem. Dit geldt ook voor de overloop van een hemelwaterput.

III REGELS

Afhankelijk van de situatie van het betrokken perceel dienen een aantal voorschriften te worden nageleefd :

ARTIKEL 1.

In zone 1 met gescheiden stelsel:

- is het verplicht om het afvalwater aan te sluiten op de bestaande riolering (en verboden om het te lozen in de afvoeren van oppervlaktewater en hemelwater of in de bodem).
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingswerken en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater, en de overloop apart af te voeren naar een van de bij de definities geciteerde mogelijkheden.
- is het verboden een (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater (bv.een septische put) op het privaat rioleringsstelsel in gebruik te hebben. Enkel een gesloten bezinkput(zonder drainage in de bodem) is toegelaten.

ARTIKEL 2.

In zone I met gemengd stelsel:

- is het verplicht om het afvalwater aan te sluiten op de bestaande riolering (en verboden om het te lozen in de bodem).
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingswerken en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater. De overloop van de

regenwaterput moet worden aangesloten op een verliesput (infiltratiesysteem) in de bodem of, indien niet anders mogelijk, op de openbare riolering.

- moet bij nieuwbouw de privaatriolering, in het uitzonderlijk geval dat de overloop van de regenwaterput wordt aangesloten op de openbare riolering, gescheiden worden aangelegd tot aan de rooilijn. Net vóór de rooilijn dient de hemelwaterafvoer verbonden met de afvalwaterleiding. De aansluiting op de straatriool gebeurt dan door de stad. Wanneer de stadsdiensten later gescheiden riolering aanleggen, kunnen de twee aansluitingen eenvoudig gescheiden worden.
- mag er geen (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater (bv. een septische put) op het privaat rioleringsstelsel in gebruik zijn. Enkel een gesloten bezinkput (zonder drainage in de bodem) is toegelaten.

ARTIKEL 3

In zone 2 met gescheiden stelsel:

- is het verplicht om het afvalwater aan te sluiten op de bestaande riolering (en verboden om het te lozen in de afvoeren van oppervlaktewater en hemelwater en de bodem).
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingswerken en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater, en de overloop apart af te voeren naar één van de bij de definities geciteerde mogelijkheden .
- mag er een (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater (bv. een septische put) op het privaat rioleringsstelsel in gebruik zijn, zolang de riolering niet effectief op een werkende RWZI is aangesloten. Bij aansluiting van de gemeentelijke riolering op de RWZI moet die (voor)zuiveringsinstallatie worden afgekoppeld. Een gesloten bezinkput (zonder drainage in de bodem) mag behouden blijven. De stad zal de betrokkenen verwittigen wanneer de riolering aangesloten is op een RWZI.

ARTIKEL 4.

In zone 2 met een gemengd stelsel:

- is het verplicht om het afvalwater aan te sluiten op de bestaande riolering.
- mag er een (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater (bv. septische put) op het privaat rioleringsstelsel in gebruik zijn, zolang de riolering niet effectief op de RWZI is aangesloten. Bij aansluiting van de gemeentelijke riolering op de RWZI moet die (voor)zuiveringsinstallatie worden afgekoppeld. Enkel een gesloten bezinkput (zonder drainage in de bodem) mag behouden blijven. De stad zal de betrokkenen verwittigen wanneer de riolering aangesloten is op de RWZI.
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingen en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater. De overloop van een regenwatertank *moet* aangesloten worden op een verliesput (infiltratiesysteem) in de bodem of, indien niet anders mogelijk, op de openbare riolering.
- in het uitzonderlijk geval dat bij nieuwbouw de overloop van de regenwaterput aangesloten wordt op de riolering, moet de privaatriolering gescheiden blijven tot aan de rooilijn. Net vóór de rooilijn dient de hemelwaterafvoer verbonden met de afvalwaterleiding. De aansluiting op de straatriool gebeurt dan door de stad. Wanneer de stadsdiensten later gescheiden riolering aanleggen, kunnen de twee aansluitingen eenvoudig gescheiden worden.

ARTIKEL 5.**In zone 3 met gescheiden stelsel :**

- is het verplicht om aan te sluiten op de riolering op het ogenblik dat deze is aangelegd. Dan is het verboden om het afvalwater te lozen in de afvoeren van oppervlaktewater en hemelwater of in de bodem en om hemelwater te lozen in de openbare afvalwaterriolering.
- is in afwachting van de aanleg van openbare riolering het gebruik van een (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater verplicht (enkel voor particuliere woongelegenheden en voor bestaande andere gebouwen is een septische put voldoende). Er moet in elk geval voldaan worden aan de algemene normen van het Vlarem voor lozing van huishoudelijk afvalwater in een oppervlaktewater of in een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater .
- moet die (voor)zuiveringsinstallatie worden afgekoppeld van zodra de riolering aangelegd en effectief aangesloten is op een RWZI. Enkel een gesloten bezinkput (zonder drainage in de bodem) mag behouden blijven.
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingswerken en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater, en de overloop af te leiden naar één van de bij de definities geciteerde mogelijkheden. Wanneer men opteert voor een toekomstige afvoer naar een geplande hemelwaterleiding in de openbare weg, dient deze afvoer gerealiseerd te worden bij aanleg van deze hemelwaterleiding.

ARTIKEL 6.**In zone 3 met gemengd stelsel:**

- is het verplicht om aan te sluiten op de riolering op het ogenblik dat deze is aangelegd. Dan is het verboden om het afvalwater te lozen in de bodem.
- is in afwachting van de aanleg van openbare riolering het gebruik van een (voor)zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater verplicht (enkel voor particuliere woongelegenheden en voor bestaande andere gebouwen is een septische put voldoende). Er moet in elk geval voldaan worden aan de algemene normen van het Vlarem voor lozing van huishoudelijk afvalwater in een oppervlaktewater of in een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater.
- moet die (voor)zuiveringsinstallatie afgekoppeld worden van zodra de riolering aangelegd en effectief aangesloten is op een RWZI. Een gesloten bezinkput (zonder drainage in de bodem) mag behouden blijven. De stad zal de betrokkenen verwittigen wanneer de riolering aangesloten is op de RWZI.
- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingen en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater apart te verzamelen in een regenwaterput, voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater, en de overloop af te leiden naar een verliesput (infiltratiesysteem) in de bodem, of, indien niet anders mogelijk, naar de openbare riolering.
- In het uitzonderlijk geval dat bij nieuwbouw de overloop van de regenwaterput wordt aangesloten op de openbare riolering, moet de privaatriolering gescheiden blijven tot aan de rooilijn. Net vóór de rooilijn dient de hemelwaterafvoer verbonden met de afvalwaterleiding. De aansluiting op de straatriool gebeurt zoals steeds door de stadsdiensten. Wanneer de stadsdiensten later gescheiden riolering aanleggen, kunnen de twee aansluitingen eenvoudig gescheiden worden.

ARTIKEL 7.**In zone 4:**

- is het bij nieuwbouw, bij grote verbouwingen en bij de aanleg van grote verhardingen verplicht het hemelwater te verzamelen in een regenwaterput voorzien van een pompinstallatie in functie van het gebruik van hemelwater, en de overloop van de regenwaterput aan te sluiten op verliesput in de bodem, op een gracht of op een erkende waterloop.
- is bij nieuwbouw, bij grote verbouwingswerken en bij de aanleg van grote verhardingen het in gebruik nemen van een zuiveringsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater verplicht (enkel voor bestaande gebouwen met een belasting < 5 I.E. is een septische put voldoende).
- mag het afvalwater ook voor eigen rekening, individueel of voor meerdere gebouwen samen, afgevoerd worden naar de meest nabije openbare riolering.

SAMENVATTENDE TABEL

HEMELWATER		
Bij nieuwbouw, grote verbouwingen en aanleg van grote verhardingen: altijd regenwaterput met pompinstallatie verplicht, met afvoer in de bodem of afvoer via gracht of oppervlaktewater bij gescheiden stelsel en anders via verliesput (infiltratiesysteem) of , indien niet anders mogelijk, via openbare afvalwaterriolering.		
AFVALWATER		
Zone 1	-er is riolering -is aangesloten op RWZI	-verplichte aansluiting op riolering -zuivering huishoudelijk afvalwater door septische put verboden
Zone 2	-er is riolering -zal worden aangesloten op RWZI (zie lijst Openbare Werken)	-verplichte aansluiting op riolering -zuivering huishoudelijk afvalwater door septische put mag maar moet stopgezet worden bij aansluiting op RWZI
Zone 3	-er is geen riolering -er komt riolering, direct aangesloten op RWZI (zie lijst Openbare Werken)	-aansluiting verplicht wanneer riolering is aangelegd -zuivering huishoudelijk afvalwater overeenkomstig het Vlare II verplicht tot aansluiting op een RWZI
Zone 4	-er is geen riolering en er komt geen riolering	-zuiveringsinstallatie verplicht (septische put volstaat voor bestaande gebouwen < 5 I.E.) -voor eigen rekening naar riolering mag

ARTIKEL 8

Elke aansluiting moet gebeuren volgens de technische voorschriften in het reglement op de rioolaansluitingen, bepaald door het stadsbestuur.

Elke hemelwaterinstallatie moet in overeenstemming zijn met de "Code van goede praktijk", bepaald door de Vlaamse overheid.

ARTIKEL 9

Overtredingen van de artikels van deze bouwverordening of van de besluiten krachtens deze artikels genomen, worden gesanctioneerd volgens de bepalingen van titel V, hoofdstuk 1 van het decreet dd. 18/05/1999, houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

ARTIKEL 10

In de bouwaanvraag dient duidelijk aangegeven te worden:

- voor *het hemelwater*: langs welke weg en op welke manier het zal opgevangen worden, de inplantingsplaats en het volume van de regenwaterput, langs waar en waarheen het eventuele overtollige water zal afgevoerd worden;
- voor *het afvalwater*: langs welke weg en waarheen het zal afgevoerd worden, of er een (voor)zuiveringsinstallatie voorzien is en waar dan de inplantingsplaats daarvan is gepland;
- in welke zone volgens dit reglement het betrokken gebouw gelegen is.

ARTIKEL 11

Na uitvoering van de werken, dient de aanvrager van een bouwvergunning het bewijs te leveren dat er in zones met een gescheiden stelsel geen hemelwater in de openbare riolering terecht komt.

Gezien om als bijlage gevoegd te worden bij het gemeenteraadsbesluit van 04/09/2001.